

UCHWAŁA NR XX/211/2012
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 28 września 2012 roku

w sprawie przyjęcia programu naprawczego dla Powiatu Tucholskiego na lata 2012-2021

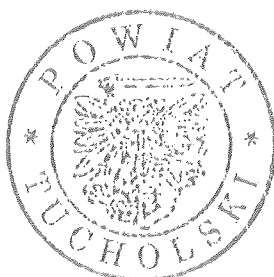
Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592 ze zm. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806 z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759 z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458 z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 157, poz. 1241 z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146 i Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 217, poz. 1281, Nr 149, poz. 887) w związku z art. 224 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz 1578, Nr 257, poz. 1726 z 2011 r. Nr. 201, poz. 1183, Nr 185, poz. 1092, Nr 234, poz. 1386, Nr 291, poz. 1707, Nr 240 poz. 1429)

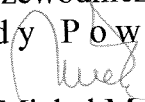
Rada Powiatu Tucholskiego
uchwała, co następuje:

§1.Przyjmuje się Program Naprawczy dla Powiatu Tucholskiego na lata 2012-2021 stanowiący załącznik do uchwały.

§2.Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.

§3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

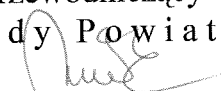
Przewodniczący
Rady Powiatu

Michał Mróz

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 224 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240) jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa. W myśl Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 roku (Dz.U. z 2010 r. poz. 1730) w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych do wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa należy również dołączyć program postępowania naprawczego, dokumenty zawierające dane umożliwiające dokonanie bieżącej i prognozowanej oceny sytuacji finansowej tej jednostki oraz propozycje zabezpieczeń spłaty pożyczki.

Uchwała została przyjęta 16 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących.

Przewodniczący
R a d y P o w i a t u

Michał Mróz

Program naprawczy dla Powiatu Tucholskiego

Gdynia, wrzesień 2012 roku

1 Wstęp

Podstawą do sporządzenia niniejszego opracowania jest umowa zawarta między Powiatem Tucholskim oraz Doradca Consultants Ltd., w oparciu o ofertę przedstawioną przez wykonawcę oraz ustalenia stron poczynione we wrześniu 2012 r.

Przedmiotem umowy jest opracowanie elementów wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, to jest opracowanie programu naprawczego, zawierającego:

- sporządzenie analizy stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego;
- sporządzenie planu przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania;
- wskazanie efektów finansowych poszczególnych przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych;
- uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania ostrożnościowego lub naprawczego.

2 Podsumowanie i wnioski

W ostatnich miesiącach sytuacja finansowa Powiatu uległa znacznemu pogorszeniu. Przyczyn tego pogorszenia należy szukać w zbyt ambitnym planie inwestycyjnym w ostatnich latach. Łączna wartość wydatków majątkowych w latach 2009 - 2011 wyniosła 48 428,3 tys. zł. Na pokrycie tych wydatków Powiat otrzymał dochody majątkowe (były to głównie dotacje inwestycyjne) w kwocie 23 905,9 tys. zł. Różnica pomiędzy wydatkami majątkowymi a dochodami majątkowymi wyniosła aż 24 522,4 tys. zł - została ona sfinansowana z kredytów i wyemitowanych obligacji. Dodatkowo, spowolnienie gospodarcze i dekoniunktura na rynku nieruchomości sprawiły, że dochody Powiatu nie wpływają do budżetu w założonym tempie.

Z analizy założeń uchwały budżetowej, która zostanie poddana pod głosowanie w dniu 28.09.2012 r. wynika, że planowane dochody Powiatu w 2012 r. wyniosą 53 633 648 zł, a wydatki 60 818 490 zł. Zatem deficyt budżetu wyniesie 7 184 842 zł. Jednocześnie Powiatowi zabraknie na obsługę zobowiązań kwoty 733 547 zł. Oznacza to, że **na koniec 2012 r., niedobór środków pieniężnych wyniesie 7 918 388 zł.**

Wobec pogarszającej się sytuacji finansowej Powiatu, Władze Powiatu podjęły w ostatnich miesiącach szereg decyzji i działań skutkujących obniżeniem wydatków, jednak efekty tych decyzji będą długofalowe i niewystarczające do utrzymania płynności finansowej przez Powiat.

Zarząd Powiatu zgodnie z otrzymanym pismem z RIO uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 25 lipca 2012 roku w związku podjętą uchwałą Nr XVIII/149/2012 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2012-2024. Planując dług na poziomie 63,3% przewidywanych dochodów w roku 2012 został naruszony art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. Kolegium RIO unieważniło wyżej wymienioną uchwałę oraz wyznaczyło Członka Kolegium RIO do sporządzenia raportu do dnia 30 września 2012 roku o stanie gospodarki finansowej powiatu w związku z zagrożeniem niewykonania ustawowych zadań.

Z analizy sytuacji budżetu wynika, że istnieje realne zagrożenie utraty przez Powiat płynności finansowej do końca 2012 r.

W związku z powyższym, Władze Powiatu zdecydowały o konieczności ubiegania się o pożyczkę preferencyjną z budżetu państwa. **Wartość tej pożyczki oszacowano na 7 918 388,39 zł** - na podstawie planowanego deficytu na 2012 r. w kwocie 7 184 841,75 zł oraz planowanych rozchodów od dnia 28.09.2012 do dnia 31.12.2012 r., na spłatę których brakuje środków w kwocie 733 546,64 zł. Otrzymanie pożyczki w ww wysokości jest warunkiem utrzymania płynności przez Powiat i wypłaty wszystkich zobowiązań, w tym związanych z wypłatą wynagrodzeń.

Założono, że pożyczka ta będzie oprocentowana na poziomie 3% rocznie i zostanie spłacona w 9 rocznych ratach, w latach 2013 - 2021, w tym:

- w latach 2013 - 2015 roczne raty wyniosą po 240 000,00 zł;
- w latach 2016 - 2017 roczne raty wyniosą po 360 000,00 zł;
- w latach 2018 - 2019 roczne raty wyniosą po 1 080 000,00 zł;
- w roku 2020 rata wyniesie 3 240 000,00 zł;

- w roku 2021 rata wyniesie 1 078 388,39 zł.

Z uzyskaniem pożyczki wiąże się konieczność przygotowania i wdrożenia programu naprawczego. W ramach działań naprawczych Władze Powiatu przewidują podjęcie następujących działań poprawiających sytuację finansową Powiatu:

- sprzedaż ośrodka w Białej - dochody z tego tytułu Władze Powiatu szacują na 3 500 tys. zł; przyjęto założenie, że dochody ze sprzedaży ośrodka wpłyną do budżetu w 2013 r. (1 500 tys. zł) i w 2014 r. (2 000 tys. zł).
- wzrost dochodów z czynszu opłacanego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.; łączne efekty wzrostu czynszu w latach 2013 - 2021 oszacowano na 16 786 tys. zł;
- zmniejszenie wydatków na remonty; łączną wartość oszczędności z tego tytułu w latach 2013 - 2021 oszacowano na 5 494 tys. zł;
- zmniejszenie wydatków na inwestycje (majątkowych); łączną wartość oszczędności z tego tytułu w latach 2013 - 2021 oszacowano na 36 342 tys. zł;
- zmniejszenie wydatków osobowych; łączną wartość oszczędności z tego tytułu w latach 2013 - 2021 oszacowano na 28 420 tys. zł;
- zmniejszenie wydatków rzeczowych; łączną wartość oszczędności z tego tytułu w latach 2013 - 2021 oszacowano na 5 812 tys. zł.

Łączny efekt działań restrukturyzacyjnych został oszacowany na 96 355 tys. zł do roku 2021.

Przy przyjętych założeniach, do roku 2020 budżet Powiatu nie będzie spełniać warunku określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, a w 2012 r. nie będzie spełniać warunku określonego w art. 242 ust. 1 ustawy. Jeśli Powiatowi zostanie udzielona pożyczka preferencyjna z budżetu państwa, zgodnie z art. 224 ustawy o finansach publicznych, wówczas na podstawie art. 224 ust. 1 pkt. 2b), zasady określone w art. 242 – 244 muszą być zachowane dopiero na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki, czyli w 2021 r. Oznacza to, że **w przypadku udzielenia Powiatowi pożyczki zgodnie z art. 224 ustawy o finansach publicznych, w każdym z lat prognozy, budżet Powiatu będzie spełniać wymogi określone przepisami prawa.**

3 Analiza stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego

3.1 Dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu Powiatu w latach 2009 - 2012 i w I półroczu 2012 r.

W latach 2009 - 2011 dochody i wydatki budżetu wzrosły o 24%. Najwyższy poziom dochodów miał miejsce w 2011 r., a wydatków w 2010 r. W każdym z lat 2009 – 2011 budżet notował deficyt. Dochody w I półroczu 2012 r. stanowiły 48% dochodów 2011 r., a wydatki 39% wydatków 2011 r.

Tabela 1. Dochody i wydatki Powiatu w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r. (dane w tys. zł)

	2009	2010	2011	I półrocze 2012
Dochody	49 216,7	56 233,5	60 804,1	29 071,3
Wydatki	56 873,6	64 676,3	63 490,3	24 467,0
Saldo	-7 657,0	-8 442,9	-2 686,2	4 604,3

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

W analizowanym okresie Powiat realizował znaczące inwestycje. Łączna wartość wydatków majątkowych w latach 2009 - 2011 wyniosła 48 428,3 tys. zł. Aż 62% (29 795 tys. zł) z ww kwoty stanowiły wydatki majątkowe w dziale "transport i łączność". Znaczące wydatki były ponoszone także w działach "turystyka" (6 953,3 tys. zł) i "ochrona zdrowia" (4 776,8 tys. zł).

Dochody majątkowe w tym okresie wyniosły 23 905,9 tys. zł (były to głównie dotacje inwestycyjne). Różnica pomiędzy wydatkami majątkowymi a dochodami majątkowymi wyniosła aż 24 522,4 tys. zł - została ona sfinansowana z kredytów i wyemitowanych obligacji.

Wydatki majątkowe w latach 2009 – 2011 stanowiły od 24% do 27% wydatków Powiatu ogółem.

Tabela 2. Dochody i wydatki Powiatu w latach 2009 – 2011 oraz w I połowie 2012 r., w podziale na bieżące i majątkowe (dane w tys. zł)

	2009	2010	2011	I poł. 2012
Dochody bieżące	44 346,3	47 235,4	50 766,6	25 009,4
Dochody majątkowe, w tym:	4 870,3	8 998,1	10 037,5	4 061,9
wpłata środków niewygasających	0,0	2 339,2	0,0	0,0
dotacje inwestycyjne, subwencje oraz pomoc finansowa udzielana między JST, w tym:	4 859,8	6 631,7	9 988,6	3 988,1
dotacje w rozdziale 85111 (szpitale ogólne)	0,0	925,7	1 805,1	0,0
dotacje w rozdziale 60014 (drogi publiczne powiatowe)	3 257,1	4 393,1	4 480,2	1 272,8
dotacje w dziale turystyka (rozdział 63095 - pozostała działalność)	0,0	489,1	1 014,2	1 574,6
dotacje w pozostałych rozdziałach	1 602,7	823,9	2 689,2	1 140,7
dochody ze sprzedaży składników majątkowych, prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	10,5	27,2	48,9	73,8
Razem dochody	49 216,7	56 233,5	60 804,1	29 071,3

	2009	2010	2011	I poł. 2012
Wydatki bieżące	43 194,8	47 082,9	46 334,3	23 361,2
Wydatki majątkowe, w tym:	13 678,8	17 593,4	17 156,0	1 105,8
na drogi publiczne (powiatowe i gminne)	9 992,2	10 896,3	8 906,3	73,9
na zadania z zakresu turystyki	89,2	3 680,9	3 183,2	0,0
na ochronę zdrowia (w tym szpital)	138,0	145,0	4 719,3	1 009,8
na obiekty sportowe	1 760,5	690,6	0,0	0,0
na pozostałe zadania	1 698,9	2 180,6	347,2	22,1
Razem wydatki	56 873,6	64 676,3	63 490,3	24 467,0
Saldo	-7 657,0	-8 442,9	-2 686,2	4 604,3

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

Największą pozycją w dochodach budżetu Powiatu są subwencje (oświatowe, wyrównawcze, równoważące) otrzymywane z budżetu centralnego – w latach 2009 - 2011 stanowiły od 59% do 54% dochodów ogółem (ich udział w dochodach spada). Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej stanowiły w analizowanym okresie od 10% do 12% dochodów ogółem. Dotacje te w rzeczywistości jedynie „przepływają” przez budżet – Władze Powiatu nie mają możliwości wykorzystania tych kwot na inne cele niż określone w dotacji. Znaczącą pozycją w dochodach budżetu w latach 2009 - 2011 były także środki pochodzące z funduszy UE. Wprowadzie w 2009 r. ich udział w dochodach ogółem wyniósł zaledwie 2%, ale w 2010 r. wyniósł 7%, a w 2011 r. aż 11%.

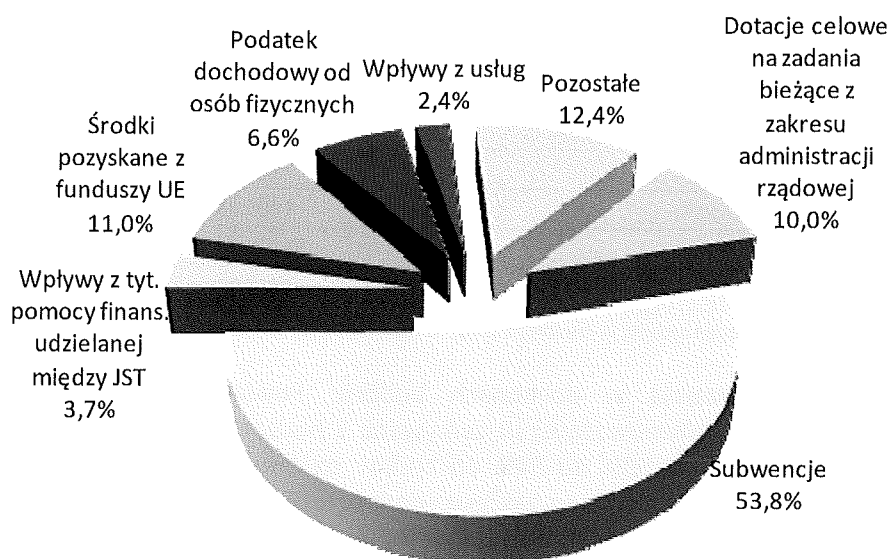
Tabela 3. Główne źródła dochodów Powiatu w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r. (dane w tys. zł)

Źródło dochodów	2009	2010	2011	I poł. 2012
Dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej	5 779,8	5 807,6	6 051,3	3 321,0
Subwencje	28 803,3	30 682,9	32 708,6	16 476,6
Podatek dochodowy od osób fizycznych	3 387,5	3 414,3	4 016,7	1 860,2
Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych powiatu (bieżących i inwestycyjnych - par 2130, 6430)	3 101,7	556,5	1 252,3	728,0
Wpływy z usług	910,4	996,2	1 488,8	729,6
Środki pozyskane z funduszy UE (na projekty inwestycyjne i pozostałe)	1 202,1	4 077,2	6 713,3	3 548,3
Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego (par. 6680)	0,0	2 339,2	0,0	0,0
Wpływy z opłaty komunikacyjnej	1 170,3	1 165,0	1 147,5	588,8
Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego (na zadania inwestycyjne i bieżące - par.6300 i 2710)	2 307,0	3 533,0	2 261,8	369,9
Dotacje celowe otrzymane na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między JST (z gminy i powiatu - par. 2310 i 2320)	793,6	730,3	792,1	364,2
Pozostałe	1 760,9	2 931,3	4 371,7	1 084,7
Razem dochody	49 216,7	56 233,5	60 804,1	29 071,3

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

Strukturę dochodów Powiatu w 2011 r. zaprezentowano na wykresie.

Rysunek 1. Struktura dochodów Powiatu w 2011 r.

Źródło: Analizy własne, na podstawie sprawozdań finansowych Powiatu Tucholskiego

Aż 83% - 87% dochodów było ewidencjonowanych w pięciu działach. Największa część dochodów była ewidencjonowana w dziale 758 – różne rozliczenia, w którym są ujmowane subwencje (92% dochodów działu w latach 2009 - 2011). Drugim działem, pod względem dochodów był dział 756 - dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem. O wartości dochodów w tym dziale decydują dochody z udziału Powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych (73% dochodów działu w latach 2009 - 2011) oraz wpływy z opłaty komunikacyjnej (24% dochodów działu w latach 2009 - 2011).

W dziale 600 - transport i łączność, największą pozycję dochodów stanowią wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych - 47% dochodów działu w latach 2009 - 2011. Ponadto, w 2009 r. znaczący udział w dochodach działu (66%) miały dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu, a w latach 2010 - 2011 środki pozyskane z funduszy UE (łącznie 42% dochodów działu w latach 2010 - 2011).

W dziale 754 - bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa dominują dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej (99% dochodów działu).

W dziale 852 - pomoc społeczna, największy udział w dochodach mają wpływy z usług (31% dochodów działu w latach 2009 - 2011). Znaczącymi dochodami są także dotacje otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (27% udział w dochodach), dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu (23% udział w dochodach) i dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej (15% udział w dochodach).

Tabela 4. Zestawienie dochodów Powiatu według działów, w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r. (dane w tys. zł)

Dział	2009	2010	2011	I poł. 2012
010 - Rolnictwo i leśnictwo	18,2	17,0	13,0	7,0
020 - Leśnictwo	150,1	148,6	154,8	80,6
600 - Transport i łączność	3 369,4	4 667,5	4 738,9	1 279,2
630 - Turystyka	8,0	511,3	1 022,2	1 669,6
700 - Gospodarka mieszkaniowa	134,0	84,1	161,0	121,7
710 - Działalność usługowa	378,2	614,9	771,1	347,2
720 - Informatyka	227,6	0,0	0,0	0,0
750 - Administracja publiczna	348,2	400,1	311,3	175,7
751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,0	15,9	0,0	0,0
752 - Obrona narodowa	3,0	2,0	4,0	4,0
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 157,1	3 043,1	3 010,5	1 756,8
756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 709,8	4 736,7	5 315,6	2 551,1
758 - Różne rozliczenia	29 115,6	33 892,3	35 059,2	16 838,3
801 - Oświata i wychowanie	696,5	829,5	834,7	211,6
851 - Ochrona zdrowia	1 534,0	2 508,8	4 525,7	1 042,0
852 - Pomoc społeczna	2 247,5	2 507,8	2 645,9	1 273,6
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 948,6	1 624,9	2 039,5	310,5
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	42,1	13,8	11,1	5,4
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9,0	311,2	177,4	1 394,7
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8,9	9,4	8,2	2,0
926 - Kultura fizyczna i sport	1 110,7	294,7	0,0	0,0
Razem dochody	49 216,7	56 233,5	60 804,1	29 071,3

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

W analizowanym okresie, uzyskane dochody w największej części były przeznaczane na wynagrodzenia i pochodne (od 44% do 45% wydatków Powiatu). Jedną z przyczyn dużego udziału wydatków na wynagrodzenia i pochodne w 2010 r. była wypłata wyjątkowo wysokich nagród w administracji. Znaczące kwoty były przeznaczane także na inwestycje (od 24% do 27% wydatków ogółem Powiatu). Udział innych grup wydatków w wydatkach ogółem nie przekraczał 5,5%.

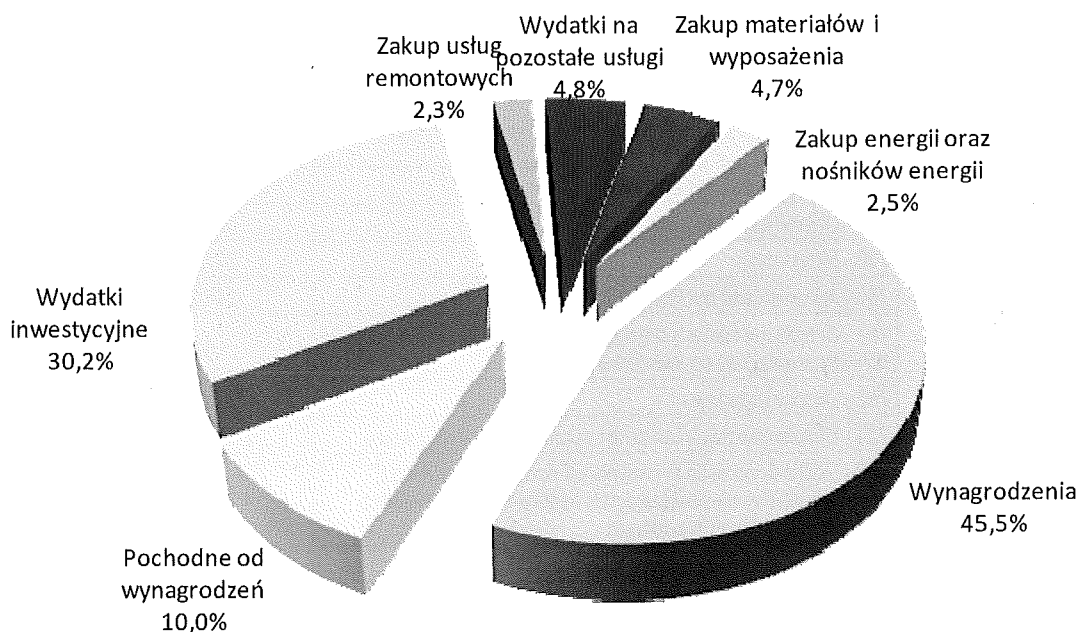
Tabela 5. Główne kierunki wydatków Powiatu w latach 2009 – 2011 i w I połowie 2012 r. (dane w tys. zł)

Kierunki wydatków	2009	2010	2011	I poł. 2012
Wynagrodzenia	22 456,5	24 617,3	24 973,9	12 951,6
Pochodne od wynagrodzeń	3 416,2	3 676,4	3 725,1	2 097,2
Wydatki inwestycyjne	13 678,8	17 593,4	17 156,0	1 105,8
Zakup usług remontowych	2 487,3	3 151,7	1 312,4	273,4
Wydatki na pozostałe usługi (par 430)	3 049,0	2 995,1	2 748,5	853,3
Zakup materiałów i wyposażenia (par 421)	2 551,3	2 771,6	2 675,8	1 128,2
Zakup energii oraz nośników energii	1 994,5	1 466,7	1 410,5	901,6
Pozostałe wydatki	7 240,1	8 404,0	9 488,1	5 155,8
Razem wydatki	56 873,6	64 676,3	63 490,3	24 467,0

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

Strukturę wydatków Powiatu w 2011 r. zaprezentowano na wykresie.

Rysunek 2. Struktura wydatków Powiatu w 2011 r.

Źródło: Analizy własne, na podstawie sprawozdań finansowych Powiatu Tucholskiego

Aż 71% - 82% wydatków było ewidencjonowanych w pięciu działach. Największą część wydatków zaewidencjonowano w dziale 801 - oświata i wychowanie (31% wydatków w latach 2009 - 2011) - w dziale tym największy udział miały wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Znaczące wydatki były także ponoszone w dziale 600 - transport i łączność (24% wydatków budżetu w latach 2009 - 2011), w którym dominowały wydatki majątkowe. Trzy pozostałe działy to: 750 - administracja publiczna (w których największy udział miały wynagrodzenia i pochodne), 852 - pomoc społeczna oraz 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Tabela 6. Zestawienie wydatków Powiatu według działów, w latach 2009 – 2011 oraz w I połowie 2012 r. (dane w tys. zł)

Dział	2009	2010	2011	I poł. 2012
010 - Rolnictwo i łowiectwo	18,0	17,0	13,0	7,0
020 - Leśnictwo	301,1	275,3	281,5	139,9
600 - Transport i łączność	14 032,6	17 013,8	12 524,5	1 390,0
630 - Turystyka	256,2	3 979,5	3 403,5	186,4
700 - Gospodarka mieszkaniowa	45,5	42,6	43,3	14,1
710 - Działalność usługowa	378,2	405,6	872,3	378,1
720 - Informatyka	227,6	24,0	0,0	0,0
750 - Administracja publiczna	5 891,1	6 668,6	5 201,9	2 493,3
751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,0	15,9	0,0	0,0
752 - Obrona narodowa	3,0	2,0	4,0	1,2
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 261,4	3 109,7	3 054,6	1 597,5
757 - Obsługa długu publicznego	821,7	1 392,0	2 045,6	1 220,7
758 - Różne rozliczenia	0,0	0,0	0,0	0,0

Dział	2009	2010	2011	I poł. 2012
801 - Oświata i wychowanie	18 942,7	19 255,4	19 071,2	10 321,1
803 - Szkolnictwo wyższe	10,0	10,0	10,0	10,0
851 - Ochrona zdrowia	1 671,9	1 728,1	6 587,2	1 976,0
852 - Pomoc społeczna	4 157,4	4 813,6	4 591,9	2 313,2
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 610,9	3 566,0	3 915,8	1 403,4
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	1 170,2	1 304,5	1 347,2	697,2
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,8	14,8	142,4	97,5
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	222,8	282,9	335,5	179,1
926 - Kultura fizyczna i sport	1 847,6	755,1	44,9	41,3
Razem dochody	56 873,6	64 676,3	63 490,3	24 467,0

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

W latach 2009 – 2011 Powiat zaciągnął kredyty i wyemitował obligacje o łącznej wartości 24 100 tys. zł. W I półroczu Powiat zaciągnął kredyt o wartości 1 000 tys. zł. Spłaty kredytów i wykup obligacji od 1.01.2009 r. do 30.06.2012 r. wyniosły 8 794,1 tys. zł.

Tabela 7. Dochody, wydatki oraz przychody i rozchody Powiatu, w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r. (dane w tys. zł)

	2009	2010	2011	I półrocze 2012
Dochody	49 216,7	56 233,5	60 804,1	29 071,3
Wydatki	56 873,6	64 676,3	63 490,3	24 467,0
Saldo	-7 657,0	-8 442,9	-2 686,2	4 604,3
Przychody, w tym:	14 011,3	11 954,3	4 416,4	1 000,0
kredyty i obligacje	13 000,0	8 000,0	3 100,0	1 000,0
inne źródła	1 011,3	3 954,3	1 316,4	0,0
Rozchody	2 400,0	2 195,1	3 015,6	1 183,4

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

3.2 Zobowiązania Powiatu Tucholskiego

3.2.1 Zobowiązania Powiatu Tucholskiego w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r.

Na koniec I półrocza 2012 r. zadłużenie Powiatu wynosiło 39 892,1 tys. zł (w tym poręczany kredyt o wartości 2 812,5 tys. zł) - od końca 2009 r. zwiększyło się o 18 092,0 tys. zł.

Relacja wydatków i rozchodów przeznaczonych na obsługę długu, do dochodów budżetu, wzrosła od 2009 r. do 2011 r. z 6,5% do 8,3% (w pierwszym półroczu 2012 r. także wyniosła 8,3%). Wskaźnik ten nie uwzględnia wydatków na obsługę przejętych wierzytelności i spłatę zobowiązań z tytułu leasingu, które są zaliczane do wydatków majątkowych.

Relacja zadłużenia do dochodów budżetu przekroczyła w analizowanym okresie próg 60%.

Tabela 8. Wartość zobowiązań Powiatu z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych i udzielonych poręczeń na koniec lat 2009 – 2011 i na koniec I półrocza 2012 r. oraz wydatki na obsługę tych zobowiązań w latach 2009 – 2011 i w I półroczu 2012 r. (dane w tys. zł)

	2009	2010	2011	I półrocze 2012
Łączna kwota przypadających do spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych, udzielonych poręczeń wraz z odsetkami	3 221,7	3 587,1	5 061,1	2 404,2
Łączne zadłużenie obejmujące zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek, papierów wartościowych i udzielonych poręczeń	21 800,1	34 914,0	40 627,9	39 892,1
W tym poręczenia	0,0	0,0	3 000,0	2 812,5
W tym kredyty, obligacje i wykup wierzytelności	21 800,0	34 598,1	37 430,3	36 930,6
W tym pozostałe	0,1	315,8	197,6	149,1

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

3.2.2 Zobowiązania Powiatu Tucholskiego na dzień 30.06.2012 i na dzień 12.09.2012 r.

Na dzień 30.06.2012 r. wartość kredytów, wyemitowanych obligacji, przejętych wierzytelności i zobowiązań leasingowych Powiatu wynosiła 37 079 647,89 zł, a na dzień 12.09.2012 r. wynosiła 37 460 206,44 zł. Wartość zobowiązań nieznacznie wzrosła, pomimo spłaty rat kapitałowych kredytów, ponieważ Powiat zaciągnął kolejną transzę kredytu, o wartości 2 300 000 zł, do umowy kredytowej zawartej w dniu 25.06.2012 r. z SGB. Szczegóły prezentuje Tabela 9 na stronie 13.

Oprócz zaciągnięcia własnych zobowiązań, Powiat poręczył także kredyt zaciągnięty przez Szpital Tucholski. Na dzień 30.06.2012 r. wartość poręczeń udzielonych przez Powiat wyniosła 2 812 500 zł, a na dzień 12.09.2012 r. wyniosła 2 750 000 zł. Szczegóły prezentuje Tabela 10 na stronie 14.

Tabela 9. Dług Powiatu na dzień 30.06.2012 r. i na dzień 12.09.2012 r.

Podmiot udzielający kredytu emitujący obligacje / rodzaj zobowiązania	Data podpisania umowy	Oprocentowanie	Termin spłaty	Wysokość zaciągniętego zobowiązania wg umowy (stan na dzień 12.09.2012)	Wartość jednej raty	Częstotliwość płatności rat	Stan zobowiązań na 30.06.2012 r.	Stan zobowiązań na 12.09.2012 r.	Uwagi
Zobowiązania z tytułu kredytów, wymirowanych obligacji i przejętych wierzytelności									
Obligacje wymirowane przez PKO Warszawa na finansowanie wydatków związanych z infrastrukturą drogową i budową nawierzchni dróg i poboczy	29-05-2006	średnia rent. 52 tyg. bonów skarbowych + 0,21 p.p.	24-10-2013	2 000 000,00 zł	400 000,00 zł	rocznie	800 000,00 zł	800 000,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w Banku Pocztowym na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	27-11-2007	WIBOR 3M + 0,11 p.p.	31-12-2012	2 000 000,00 zł	33 333,00 zł	miesięcznie	233 335,00 zł	133 336,00 zł	
Obligacje wymirowane przez SGB – BANK S.A. na finansowanie zakupu nieruchomości Szpitala Tucholskiego oraz modernizację i budowę nawierzchni dróg i poboczy	20-06-2008	WIBOR 6M + 0,34 p.p.	20-08-2018	5 000 000,00 zł	500 000,00 zł	rocznie	3 500 000,00 zł	3 000 000,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w Nordea Bank Polska S.A. na finansowanie planowanego deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów	25-11-2008	WIBOR 3M + 1,10 p.p.	31-12-2014	1 500 000,00 zł	24 590,16 zł	miesięcznie	762 295,20 zł	688 524,72 zł	
Wykup wierzytelności wobec Banku Gospodarstwa Krajowego, związanych z rozbudową i modernizacją Szpitala Tucholskiego	10-07-2009	WIBOR 1M + 2,00 p.p.	31-10-2024	10 500 000,00 zł	63 253,01 zł	miesięcznie	9 424 698,83 zł	9 234 939,80 zł	wykup wierzytelności jest zaliczany do wydatków majątkowych
Obligacje wymirowane przez PKO Warszawa na finansowanie planowanego deficytu, na inwestycje z zakresu budowy dróg	09-09-2009	WIBOR 6M + 0,03 p.p.	31-12-2021	7 000 000,00 zł	700 000,00 zł	rocznie	7 000 000,00 zł	6 300 000,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w Banku Gospodarstwa Krajowego na pokrycie deficytu i wcześniej zaciągniętych kredytów	30-11-2009	WIBOR 1M + 1,40 p.p.	29-11-2019	6 000 000,00 zł	50 000,00 zł	miesięcznie	4 500 000,00 zł	4 350 000,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w Banku Millennium na finansowanie deficytu budżetu na 2010 roku	15-09-2010	WIBOR 1M + 0,91 p.p.	14-09-2020	8 000 000,00 zł	68 376,00 zł	miesięcznie	6 769 232,00 zł	6 632 480,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w SGB na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i wykup obligacji	27-09-2011	WIBOR 1M + 2,60 p.p.	07-09-2021	3 100 000,00 zł	26 495,00 zł	miesięcznie	2 941 024,00 zł	2 888 032,00 zł	
Kredyt zaciągnięty w SGB na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i wykup obligacji	25-06-2012	WIBOR 1M + 2,60 p.p.	24-06-2022	3 300 000,00 zł	30 560,00 zł	miesięcznie	1 000 000,00 zł	3 300 000,00 zł	

Podmiot udzielający kredytu emitujący obligacje / rodzaj zobowiązania	Data podpisania umowy	Oprocentowanie	Termin spłaty	Wysokość zaciągniętego zobowiązania wg umowy (stan na dzień 12.09.2012)	Wartość jednej raty	Częstotliwość planowania rat	Stan zobowiązań na 30.06.2012 r.	Stan zobowiązań na 12.09.2012 r.	Uwagi
Razem				48 400 000,00 zł			36 930 585,03 zł	37 327 312,52 zł	
Zobowiązania z tytułu leasingu									
Leasing zaciągnięty na sfinansowanie samochodu dla ZDP	27-12-2010		15-12-2013	435 127,32 zł	8084,47 zł, wykup 3 542,40 zł	miesięcznie	149 062,86 zł	132 893,92 zł	spłaty są zaliczane do wydatków majątkowych
Razem zobowiązania				48 835 127,32 zł			37 079 647,89 zł	37 460 206,44 zł	

Źródło: Dane Powiatu Tucholskiego

Tabela 10. Zestawienie poręczeń Powiatu na dzień 30.06.2012 r. i na dzień 12.09.2012 r.

Podmiot, któremu Powiat poręcza kredyt	Rok podpisania umowy poręczenia	Oprocentowanie	Rok ostatecznej spłaty	Wysokość zaciągniętego zobowiązania wg umowy	Wartość jednej raty	Częstotliwość planowania rat	Stan zobowiązań na 30.06.2012 r.	Stan zobowiązań na 12.09.2012 r.	Uwagi
Szpital Tucholski Sp. z o.o.	2011 rok	Powiat poręcza tylko kwotę główną	2019 rok	3 000 000,00 zł	31 250,00 zł	miesięcznie	2 812 500,00 zł	2 750 000,00 zł	
Razem							2 812 500,00 zł	2 750 000,00 zł	

Źródło: Dane Powiatu Tucholskiego

3.2.3 Ocena sytuacji finansowej Powiatu

Z analizy założeń uchwały budżetowej, która zostanie poddana pod głosowanie w dniu 28.09.2012 r. wynika, że planowane dochody Powiatu w 2012 r. wyniosą 53 633 648 zł, a wydatki 60 818 490 zł. Zatem deficyt budżetu wyniesie 7 184 842 zł. Jednocześnie Powiatowi zabraknie na obsługę zobowiązań kwoty 733 547 zł. Oznacza to, że **na koniec 2012 r., niedobór środków pieniężnych wyniesie 7 918 388 zł.**

Wobec pogarszającej się sytuacji finansowej Powiatu, Władze Powiatu podjęły w ostatnich miesiącach szereg decyzji i działań skutkujących obniżeniem wydatków. Do działań tych należą:

- rezygnacją z zadań inwestycyjnych i remontowych, które były planowane w pierwotnej uchwale zadań inwestycyjnych na 2012 rok - o wartości 3 516 tys. zł;
- zamrożenie planowanych podwyżek płac na 2012 rok w wysokości 3,8% w Starostwie Powiatowym i jednostkach organizacyjnych Powiatu Tucholskiego, które były planowane w budżecie na 2012 rok;
- rezygnacja z wypłat pracownikom zatrudnionym w Starostwie Powiatowym i jednostkach organizacyjnych nagród na Dzień Pracownika Samorządowego;
- zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, skutkujące zmniejszeniem ponoszonych wydatków; oszczędności w roku 2012 wyniosą 245 tys. zł;
- zarządzenie przez Zarząd Powiatu Tucholskiego na podstawie art. 260 ustawy z 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), blokady planowanych wydatków z dniem 25 czerwca 2012 roku;
- podjęcie przez Zarząd Powiatu rozmów z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w sprawie konsolidacji pozostałych do zapłaty kredytów i obligacji w celu zmniejszenia kosztów obsługi długu;
- szereg decyzji oszczędnościowych o mniejszych efektach finansowych (od kilku do ok 50 tys. zł.).

Poczynione oszczędności są zbyt małe w stosunku do potrzeb budżetu związanych z obsługą planowanych wydatków i zaciągniętych zobowiązań.

Zarząd Powiatu zgodnie z otrzymanym pismem z RIO uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 25 lipca 2012 roku w związku podjętą uchwałą Nr XVIII/149/2012 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2012-2024. Planując dług na poziomie 63,3% przewidywanych dochodów w roku 2012 został naruszony art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. Kolegium RIO unieważniło wyżej wymienioną uchwałę oraz wyznaczyło Członka Kolegium RIO do sporządzenia raportu do dnia 30 września 2012 roku o stanie gospodarki finansowej powiatu w związku z zagrożeniem niewykonania ustawowych zadań.

Z analizy sytuacji budżetu wynika, że istnieje realne zagrożenie utraty przez Powiat płynności finansowej do końca 2012 r.

4 Plan przedsięwzięć naprawczych z harmonogramem ich wprowadzania

4.1 Plan przedsięwzięć naprawczych

W celu poprawy sytuacji budżetu Powiatu, Zarząd Powiatu Tucholskiego zamierza wprowadzić od 2013 r. następujące działania naprawcze:

- zwiększyć dochody ze sprzedaży składników majątkowych; w ramach tych działań Władze Powiatu przewidują sprzedaż ośrodka wypoczynkowego w Białej; oprócz dochodów ze sprzedaży ww ośrodka, Powiat będzie uzyskiwać dochody ze sprzedaży innych aktywów, ale ich skala będzie znacząco niższa; w związku z powyższym, na potrzeby niniejszego planu naprawczego nie traktujemy tych dochodów w kategorii działań naprawczych a w kategorii zwykłej sprzedaży majątku, która miała miejsce corocznie;
- zwiększyć dochody z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.
- zmniejszyć wydatki na remonty;
- zmniejszyć wydatki na inwestycje;
- czasowo zamrozić (na 3 lata) wzrost wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, oraz zredukować koszty zatrudnienia na skutek przechodzenia uprawnionych pracowników na emerytury i przejmowania ich zadań przez obecnych współpracowników (w oświacie dodatkowo - na skutek zmniejszenia liczby oddziałów);
- zmniejszyć wydatki rzeczowe.

4.1.1 Zwiększenie dochodów ze sprzedaży składników majątku

Powiat jest właścicielem ośrodka wypoczynkowego w Białej, na który składa się 1,68 ha gruntu (działki 496, 497/1, 613) wraz z zabudowaniami. W opinii Władz Powiatu, orientacyjna wartość tego majątku wynosi 3 500 tys. zł. Obecnie majątek ten jest przedmiotem użyczenia dla ZHP Hufiec Tuchola na okres 10 lat.

Władze Powiatu zdecydowały, że podejmą rozmowy z Hufcem na temat sprzedaży tego ośrodka (Hufiec ma prawo pierwokupu) i rozmowy zakończą się sukcesem. Władze Powiatu zdają sobie sprawę, że jeśli Hufiec nie planuje obecnie zakupu ośrodka, to zgromadzenie odpowiednich środków finansowych będzie wymagać czasu. W związku z powyższym dochody ze sprzedaży ośrodka w Białej zaplanowano na lata 2013 - 2014 (płatność zostanie rozłożona na raty). Założono, że kwota 1 500 tys. zł wpłynie do budżetu w 2013 r., a kwota 2 000 tys. zł wpłynie do budżetu w 2014 r.

Przed dokonaniem sprzedaży, konieczne będzie dokonanie wyceny ośrodka przez niezależnego rzeczoznawcę.

4.1.2 Wzrost dochodów z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.

Zgodnie z umową dzierżawy, zawartą w dniu 12 grudnia 2008 r., zawartą pomiędzy Powiatem Tucholskim a Szpitalem Tucholskim Sp. z o.o., miesięczna wartość czynszu dzierżawnego płaconego przez Szpital wynosi 10 tys. zł netto. Władze Powiatu planują podniesienie tej kwoty do poziomu 1 800 tys. zł rocznie (kwota netto). Dla potrzeb planu

naprawczego przyjęto założenie, że podwyżka czynszu nastąpi z dniem 1.01.2013 r. W kolejnych latach prognozy czynsz będzie waloryzowany o wskaźnik inflacji.

4.1.3 Zmniejszenie wydatków na remonty

W ramach działań oszczędnościowych, Zarząd Powiatu przewiduje redukcję wydatków na remonty. Redukcje te dotkną przede wszystkim wydatki remontowe na drogi, choć w 2013 r. planuje się znaczącą redukcję wydatków remontowych (o 1 150 tys. zł) w dziale 801 (oświata i wychowanie), w porównaniu z 2012 r.

W 2012 r. planowana wartość wydatków remontowych w oświacie jest znacząco wyższa niż w latach poprzednich. Przyczyną tego stanu rzeczy jest zalanie dwóch budynków szkolnych w czerwcu 2012 r. Na usuwanie zniszczeń Powiat otrzymał w 2012 r. subwencję w kwocie 518 tys. zł, a dodatkowe 467 tys. zł przeznaczył na ten cel z własnych środków. W kolejnych latach nie zakładano dochodów z tego tytułu, w związku z czym założono także redukcję wydatków.

Wydatki remontowe w dziale 600 były prognozowane w miarę możliwości budżetu. Łączna wartość wydatków remontowych w tym dziale wynosi w latach 2013 - 2021 nieco ponad 13 545 tys. zł i waha się od 2 507,3 tys. zł w 2021 r. do 942,5 tys. zł w 2015 r.

W pozostałych działach, wartość wydatków remontowych waloryzowano o wskaźnik inflacji.

Tabela 11. Wartość prognozowanych wydatków remontowych Powiatu do roku 2021 (dane w tys. zł)

	Dział 600	Ogółem
2013 r.	1 588,7	1 991,2
2014 r.	1 140,9	1 552,6
2015 r.	942,5	1 364,6
2016 r.	1 073,9	1 506,5
2017 r.	1 637,2	2 080,6
2018 r.	1 520,2	1 974,2
2019 r.	1 556,9	2 021,8
2020 r.	1 577,5	2 053,6
2021 r.	2 507,3	2 994,8
Razem	13 545,1	17 540,0
<i>Średnia za lata 2013 - 2020</i>	<i>1 505,0</i>	<i>1 948,9</i>
<i>Średnia za lata 2009-2012 (bez par. 4277 i 4279)</i>	<i>1 358,5</i>	<i>2 172,8</i>

Źródło: Analizy własne/ założenia Zarządu Powiatu Tucholskiego

Podkreślić należy, że zakładany podział wydatków remontowych ma charakter orientacyjny. Władze Powiatu będą na bieżąco oceniać sytuację i decydować o alokacji środków na remonty, na zadania najbardziej wymagające nakładów. Nie bez znaczenia dla alokacji wydatków remontowych na poszczególne działy będą także możliwości pozyskania środków pomocowych, do których trzeba będzie zapewnić wkład własny (generalnie te zadania będą miały pierwszeństwo, o ile nie zaistnieją jakieś nadzwyczajne okoliczności wymagające innej alokacji środków). W związku z powyższym, zaprognozowaną wartość wydatków na remonty należy traktować jako minimalną - może ona ulec zwiększeniu w przypadku pozyskania środków pomocowych z UE (lub innych form wsparcia, np. od innych JST i/ lub budżetu państwa).

4.1.4 Zmniejszenie wydatków na inwestycje

Dla potrzeb programu naprawczego przyjęto założenie, że do roku 2018 Powiat nie będzie ponosił wydatków na inwestycje (majątkowych), z wyjątkiem wykupu wierzytelności przejętych ze Szpitala Tucholskiego Sp. z o.o. oraz wydatków na spłatę zobowiązań leasingowych. Dopiero od 2019 r. Powiat zacznie ponosić wydatki majątkowe, początkowo w niewielkiej wysokości - 1 050 tys. zł w 2019 r. i 562,5 tys. zł w 2020 r. Znaczący wzrost wydatków majątkowych nastąpi w 2021 r. - wzrosną one do poziomu 2 900 tys. zł.

Biorąc pod uwagę fakt, że spłata wierzytelności i zobowiązań leasingowych jest płatnością za nakłady poniesione w poprzednich okresach, zatem nie przyczynia się do powstawiania nowego majątku w Powiecie. Oznacza to, że wartość nakładów na nowe inwestycje w okresie planu naprawczego wyniesie zaledwie 4 512,5 tys. zł.

Należy zwrócić uwagę, że w programie naprawczym nie zakładano wydatków majątkowych ze środków otrzymanych od innych JST i z budżetu państwa, ponieważ na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu nie było podpisanych stosownych umów, gwarantujących otrzymanie takich środków. W ostatnich latach Powiat uzyskiwał jednak dochody majątkowe z tych źródeł, co pozwala sądzić, że w kolejnych latach może mieć miejsce podobna sytuacja. W związku z powyższym, przyjęty na potrzeby programu naprawczego poziom wydatków majątkowych należy traktować jako minimalny. Ponadto, jeśli pojawi się szansa na pozyskanie dotacji inwestycyjnych z funduszy Unijnych, Władze Powiatu będą analizować możliwość przesunięcia środków z innych sfer działalności Powiatu, w celu zapewnienia środków na wkład własny.

4.1.5 Oszczędności w wydatkach osobowych

W ramach programu naprawczego przewidziano podjęcie następujących działań zmierzających do zmniejszenia wydatków osobowych:

- zamrożenie do 2015 r. wynagrodzeń, z wyjątkiem pracowników oświaty, na poziomie wynagrodzeń 2012 r.; skutkiem zamrożenia wydatków na wynagrodzenia będzie zamrożenie składek na ubezpieczenie społeczne i innych wydatków związanych z wynagrodzeniami (np. składek na ZFŚS); w latach 2016 - 2019 na potrzeby planu naprawczego przyjęto inflacyjny wzrost wynagrodzeń, w roku 2020 o 1 % powyżej inflacji, a w 2021 r. o 2% powyżej inflacji;
- redukcję wydatków na wynagrodzenia - szczegóły przedstawia Tabela 12 na stronie 19; dane zamieszczone w tabeli zostały przedstawione w cenach z 2012 r. - dla potrzeb prognozy będą przeliczane zgodnie z założonymi wskaźnikami wzrostu wynagrodzeń; oszczędności poczynione w jednym roku będą skutkować oszczędnościami w latach następnych; oszczędności będą dokonywane głównie w wyniku nabywania przez pracowników uprawnień emerytalnych i przechodzenia na emeryturę; w oświacie redukcja wydatków będzie także efektem zmniejszenia liczby oddziałów;

Tabela 12. Planowane oszczędności w wydatkach osobowych (dane w tys. zł, w cenach z 2012 r.)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Razem
600 - Transport i łączność	93,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	93,0
710 - Działalność usługowa	70,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0
750 - Administracja publiczna	401,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	401,1
801 - Oświata i wychowanie	457,0	8,2	58,2	39,2	8,2	28,0	0,0	32,0	93,0	723,6
852 - Pomoc społeczna	33,4	41,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	74,8
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	72,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	72,8
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Razem	1 129,3	49,6	58,2	39,2	8,2	28,0	0,0	32,0	93,0	1 437,3

Uwaga: dla potrzeb szacowania wydatków w programie naprawczym, wskazane oszczędności będą waloryzowane założeniami wskaźnikami wzrostu wynagrodzeń

Źródło: Założenia Zarządu Powiatu Tucholskiego

4.1.6 Oszczędności w wydatkach rzeczowych

Dla potrzeb programu naprawczego założono oszczędności w następujących wydatkach rzeczowych:

- redukcję dotacji w 2013 r., w stosunku do wartości dotacji w 2012 r. (ceny z 2012 r. - dla potrzeb prognozy będą waloryzowane):
 - w dziale 600 (transport i łączność) - 20 tys. zł;
 - w dziale 801 (oświata i wychowanie) - o 76 tys. zł;
 - w dziale 921 (kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) o 20 tys. zł;
 - w dziale 926 (kultura fizyczna i sport) o 16 tys. zł;
- redukcję pozostałych wydatków rzeczowych w dziale 801 (oświata i wychowanie) o 450 tys. zł w 2013 r.

4.2 Harmonogram wprowadzania działań naprawczych

Przedstawione w poprzedniej części dokumentu działania naprawcze są poprzedzone pracami przygotowawczymi, związanymi ze stroną formalno - prawną i organizacyjną programu naprawczego. W związku z powyższym, w tabeli z harmonogramem ujęto wszystkie działania niezbędne do wykonania, od których zależy powodzenie programu naprawczego.

Tabela 13. Harmonogram działań naprawczych

Rodzaj podejmowanych działań		Osoby/ podmioty odpowiedzialne	Efekt	Termin realizacji
Prace przygotowawcze				
Opracowanie programu naprawczego		Zarząd Powiatu Tucholskiego/ Doradca Consultants Ltd. Sp. z o.o.	Program naprawczy dla Powiatu Tucholskiego	wrzesień 2012 r.
Przedstawienie Programu Naprawczego Radzie Powiatu Tucholskiego		Zarząd Powiatu Tucholskiego	Projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjęcia Programu Naprawczego wraz z pakietem uchwał towarzyszących	wrzesień 2012 r.
Przyjęcie programu naprawczego		Przewodniczący Rady Powiatu	Uchwała Rady Powiatu w sprawie przyjęcia Programu Naprawczego wraz z pakietem uchwał towarzyszących	wrzesień 2012 r.
Podjęcie decyzji w sprawie zaciągnięcia pożyczki na pokrycie zobowiązań		Przewodniczący Rady Powiatu	Uchwała Rady Powiatu w sprawie zaciągnięcia pożyczki na pokrycie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach	wrzesień 2012 r.
Złożenie wniosku do programu naprawczego do Ministerstwa Finansów		Zarząd Powiatu Tucholskiego		wrzesień 2012 r.
Podpisanie umowy o udzielenie pożyczki w ramach postępowania ośrodkowości lub naprawczych		Zarząd Powiatu Tucholskiego	Umowa o udzielenie Powiatowi Tucholskiemu pożyczki z budżetu państwa w ramach postępowania ośrodkowości lub naprawczych	Przełom listopada/ grudnia 2012 r.
Działania restrukturyzacyjne				
Sprzedaż ośrodka w Białej		Zarząd Powiatu Tucholskiego	Sprzedaż ośrodka - wpływ do budżetu kwoty 3 500 tys. zł (w tym 1 500 zł w 2013 r. i 2 000 tys. zł w 2014 r.)	I kwartał 2013 r. - oszacowanie wartości ośrodka I kwartał 2013 r. - podjęcie roznych z Hufcem ZHP II kwartał 2013 r. - podpisanie umowy sprzedaży ośrodka II półrocze 2013 r. - wpływ do budżetu I raty za ośrodek - 1 500 tys. zł 2014 r. - wpływ do budżetu II raty za ośrodek - 2 000 tys. zł

Rodzaj podejmowanych działań	Osoby/ podmioty odpowiedzialne	Efekt	Termin realizacji
Wzrost dochodów z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.	Zarząd Powiatu Tucholskiego	Wzrost dochodów budżetu z majątku - do kwoty 1 800 tys. zł w 2013 r.; w kolejnych latach czynsz będzie waloryzowany o inflację; łączna wartość dochodów z czynszu wyniesie w okresie prognozy 17 865,9 tys. zł	IV kwartał 2012 - renowacja ze Szpitalem Tucholskim Sp. z o.o. warunków umowy najmu lata 2013 - 2021 - wpływ dochodów z czynszów do budżetu
Zmniejszenie wydatków na remonty	Zarząd Powiatu Tucholskiego	Spadek wydatków na remonty w porównaniu ze średnią wartością wydatków z lat 2009 - 2012; średnia wartość wydatków na remonty w latach 2013 - 2021 wyniesie 1 948,9 tys. zł, wobec 2 172,8 tys. zł w latach 2009 - 2012	Lata 2013 - 2021
Zmniejszenie wydatków na inwestycje	Zarząd Powiatu Tucholskiego	Spadek wydatków majątkowych w porównaniu ze średnią wartością wydatków z lat 2009 - 2012	2013 r. - 2018 r. - wstrzymanie wydatków majątkowych, z wyjątkiem obsługi przejętych wierzytelności i spłaty zobowiązań leasingowych 2019 r. - wydatki na poziomie 1 050 tys. zł 2020 r. - wydatki na poziomie 562,5 tys. zł 2021 r. - wydatki na poziomie 2 900 tys. zł
Oszczędności w wydatkach osobowych	Zarząd Powiatu Tucholskiego/ kierownicy podległych jednostek	Zamrożenie wydatków na wynagrodzenia w latach 2013 - 2015 (z wyj. pracowników oświaty) i niższe wydatki na wynagrodzenia w kolejnych latach w porównaniu z wariantem bez zamrożenia wydatków; zmniejszenie wydatków osobowych na skutek przechodzenia pracowników na emeryturę i zmniejszenia zatrudnienia w oświacie na skutek spadku liczby oddziałów	2013 r. - 2015 r. zamrożenie wydatków; 2016 r. 2019 r. wzrost wydatków o inflację 2020 r. wzrost wydatków o 1% powyżej inflacji 2021 r. wzrost wydatków o 2% powyżej inflacji lata 2013 - 2021 - spadek wydatków osobowych na skutek przechodzenia pracowników na emeryturę pozytywne efekty restrukturyzacji wydatków na wynagrodzenia będą widoczne do końca okresu prognozy (2021 r.)
Redukcja wydatków rzeczowych	Zarząd Powiatu Tucholskiego/ kierownicy podległych jednostek	Redukcja wydatków rzeczowych (dotacji) w 2013 r. w stosunku do wartości dotacji z 2012 r. o 132 tys. zł (w cenach z 2012 r.) redukcja wydatków rzeczowych o 450 tys. zł w oświacie, w 2013 r.	Redukcja wydatków będzie miała miejsce jednorazowo, w 2013 r. pozytywne efekty redukcji wydatków będą mieć miejsce w całym okresie prognozy (do 2021 r.)

Źródło: Analiza własna/ założenia Zarządu Powiatu Tucholskiego

5 Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania

5.1 Efekty finansowe sprzedaży majątku (ośrodka wypoczynkowego w Białej)

Efektem finansowym sprzedaży majątku (ośrodka w Białej) będzie wpływ środków do budżetu z zawartej transakcji. Zgodnie z przyjętymi założeniami, w roku 2013 do budżetu wpłynie kwota 1 500 tys. zł, a w 2014 r. kwota 2 000 tys. zł - łączne dochody budżetu z tego tytułu wyniosą zatem 3 500 tys. zł.

5.2 Efekty finansowe zmiany wysokości czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.

Efekty finansowe zwiększenia wysokości czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o. z tytułu korzystania z majątku będącego własnością Powiatu, zostały oszacowane poprzez porównanie dochodów Powiatu w wariantcie ze zwiększeniem czynszu (zgodnie z programem naprawczym), z wariantem bez zmniejszania czynszu (zgodnie z obecnie obowiązującą umową).

Dla potrzeb oszacowania efektów finansowych przyjęto założenie, że Szpital Tucholski w wariantcie bez zwiększania czynszu płaciłby stawkę czynszu na poziomie wynikającym z obecnie obowiązującej umowy, czyli 10 tys. zł netto miesięcznie. W wariantcie ze zwiększeniem wysokości czynszu (zgodnie z programem naprawczym), wartość czynszu w 2013 r. ustalono na 1 800 tys. zł netto rocznie i w kolejnych latach stawkę tę waloryzowano o wskaźnik inflacji.

Efekt finansowy dla Powiatu jest równy różnicy pomiędzy wartością czynszu ujętą w programie naprawczym, a wartością czynszu przyjętą na poziomie wynikającym z obecnie obowiązującej umowy. Tak oszacowany efekt finansowy wynosi w okresie prognozy 16 786 tys. zł. Szczegóły przedstawia Tabela 15 na stronie 26.

5.3 Efekty finansowe zmniejszenia wydatków na remonty

Efekty finansowe zmniejszenia wydatków na remonty zostały oszacowane poprzez porównanie wydatków Powiatu w wariantcie zmniejszenia wydatków, z wariantem bez zmniejszania wydatków.

Dla potrzeb oszacowania wariantu bez redukcji wydatków przyjęto założenie, że wydatki w kolejnych latach kształtowałyby się na poziomie średnim z lat 2009 – 2012 (w przypadku roku 2012 - dotyczy planu) i byłyby waloryzowane o inflację. W latach 2009 – 2012 wydatki na remonty (ujęte w paragrafie 4270) wyniosły:

- w 2009 r. - 2 487 324 zł;
- w 2010 r. - 3 151 681 zł;
- w 2011 r. - 1 312 390 zł;
- w 2012 r. - 1 739 793 zł.

Średnia wartość wydatków na remonty w latach 2009 – 2012 wyniosła zatem 2 172 797 zł. Wartość tę przyjęto jako hipotetyczną wartość wydatków, w przypadku braku

ograniczania wydatków na remonty – w kolejnych latach byłaby ona waloryzowana o wskaźnik inflacji. Tak oszacowane wydatki zestawiono z wydatkami ze sporządzonej prognozy budżetu, zakładającej redukcję wydatków na remonty - opis zakładanych oszczędności znajduje się w rozdziale 4.1.3 – „Zmniejszenie wydatków na remonty”, na stronie 17. Oszczędności związane z remontami w całym okresie prognozy oszacowano na 5 494 307 zł – szczegóły przedstawia Tabela 16 na stronie 26.

5.4 Efekty finansowe zmniejszenia wydatków na inwestycje (majątkowych)

Efekty finansowe zmniejszenia wydatków na inwestycje zostały oszacowane poprzez porównanie wydatków Powiatu w wariantcie zmniejszenia wydatków, z wariantem bez zmniejszania wydatków.

Dla potrzeb oszacowania wariantu bez redukcji wydatków przyjęto założenie, że wydatki na inwestycje finansowane ze środków własnych w kolejnych latach kształtowałyby się na poziomie średnim z lat 2009 – 2012 i byłyby waloryzowane o inflację. W latach 2009 – 2012 średnie wydatki na inwestycje finansowane ze środków własnych wyniosły 4 507 645 zł.

Tabela 14. Wydatki inwestycyjne Powiatu w latach 2009 – 2012 (dane w zł)

	2009	2010	2011	2012 (plan)
Wydatki na inwestycje w skali całego budżetu	13 678 838	17 593 435	17 156 040	1 105 807
Dotacje inwestycyjne w skali całego budżetu	4 859 840	8 970 916	9 988 637	7 684 149
Wydatki na inwestycje w skali całego budżetu, finansowane ze środków własnych	8 818 998	8 622 519	7 167 403	-6 578 342
Średnie wydatki na inwestycje w skali całego budżetu, finansowane ze środków własnych	4 507 645			

Źródło: Sprawozdania finansowe Powiatu Tucholskiego

Średnią wartość wydatków inwestycyjnych finansowanych ze środków własnych za lata 2009 – 2012 przyjęto jako hipotetyczną wartość wydatków w 2013 r., w przypadku braku ograniczania wydatków na inwestycje – w kolejnych latach byłaby ona waloryzowana o wskaźnik inflacji. Tak oszacowane wydatki zestawiono z wydatkami z przygotowanej prognozy, zakładającej redukcję wydatków na inwestycje - opis zakładanych oszczędności znajduje się w rozdziale 4.1.4 na stronie 18.

Oszczędności związane z wydatkami na inwestycje w całym okresie prognozy oszacowano na 36 342 091 zł – szczegóły przedstawia Tabela 17 na stronie 27.

5.5 Efekty finansowe oszczędności w wydatkach osobowych

Efekty finansowe zamrożenia wzrostu wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz redukcji wydatków osobowych w działach 600, 710, 750, 801, 852, 853, 921 (szczegóły - Tabela 12 na stronie 19) zostały oszacowane poprzez porównanie tych wydatków z wydatkami w wariantcie bez zamrażania ich wzrostu i braku ich redukcji.

W hipotetycznym wariantcie bez zamrożenia wzrostu wynagrodzeń, punktem wyjścia do prognozy były wydatki na wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń za 2012 r. Założono, że w kolejnych latach wydatki te wzrastałyby o 1% powyżej wskaźnika inflacji.

Tak oszacowane wydatki zestawiono z wydatkami z prognozy budżetu zawierającej program naprawczy. Oszczędności związane z zamrożeniem wzrostu wydatków na wynagrodzenia oraz redukcji części wydatków osobowych w wybranych działach, w

całym okresie prognozy oszacowano na 28 420 468 zł. Oszczędności są znaczące, bowiem zamrożenie płac i redukcja wydatków w początkowym okresie prognozy skutkuje niższymi wynagrodzeniami w kolejnych okresach – nie zakładano jednorazowego wyrównania w późniejszych latach skutków zamrożenia płac. Szczegóły przedstawia Tabela 18 na stronie 27.

5.6 Efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych

Efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych zostały oszacowane poprzez porównanie wartości tych wydatków w wariantcie z programem naprawczym z hipotetyczną wartością wydatków, jaka występowałaby w budżecie bez programu naprawczego (przy ich inflacyjnym wzroście, na podstawie wydatków z 2012 r.).

Oszczędności w wydatkach rzeczowych w całym okresie prognozy oszacowano na 5 812 004 zł. Szczegóły przedstawia Tabela 18 na stronie 27.

5.7 Podsumowanie efektów finansowych przedsięwzięć naprawczych

Łączna wartość efektów finansowych programu naprawczego do roku 2021 została oszacowana na 96 355 tys. zł – szczegóły przedstawia Tabela 20 na stronie 28.

Tabela 15. Oszacowane efekty wzrostu dochodów z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o. (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wartość dochodów z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o. - zgodnie z założeniami programu naprawczego	1 800 000	1 841 400	1 887 435	1 934 621	1 982 986	2 030 578	2 079 312	2 129 215	2 180 317
Wartość dochodów z czynszu - zgodnie z obowiązującą umową	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Przyrost dochodów z czynszu	1 680 000	1 721 400	1 767 435	1 814 621	1 862 986	1 910 578	1 959 312	2 009 215	2 060 317
Przyrost dochodów z czynszu - skumulowany	1 680 000	3 401 400	5 168 835	6 983 456	8 846 442	10 757 020	12 716 332	14 725 548	16 785 864

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

Tabela 16. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków na remonty (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hipotetyczna wartość wydatków na remonty w skali całego budżetu - na podstawie średniej za lata 2009 - 2012 i przy inflacyjnym wzroście wydatków	2 320 721	2 374 098	2 433 450	2 494 286	2 556 643	2 618 003	2 680 835	2 745 175	2 811 059
Wartość wydatków na remonty w skali całego budżetu, z uwzględnieniem programu naprawczego	1 991 225	1 552 603	1 364 557	1 506 504	2 080 577	1 974 223	2 021 828	2 053 632	2 994 815
Różnica w wydatkach na remonty na skutek wprowadzenia programu naprawczego	329 496	821 495	1 068 893	987 782	476 067	643 780	659 007	691 543	-183 756
Skumulowana różnica w wydatkach na remonty na skutek wprowadzenia programu naprawczego	329 496	1 150 991	2 219 884	3 207 666	3 683 733	4 327 513	4 986 519	5 678 062	5 494 307

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

Tabela 17. Oszacowane efekty finansowe zmniejszenia wydatków na inwestycje (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hipotezyczna wartość wydatków na inwestycje w skali całego budżetu, finansowanych ze środków własnych - na podstawie średniej za lata 2009 - 2012 i przy inflacyjnym wzroście wydatków	4 814 525	4 925 259	5 048 391	5 174 600	5 303 965	5 431 260	5 561 611	5 695 089	5 831 771
Wartość wydatków na inwestycje w skali całego budżetu, z uwzględnieniem programu naprawczego	859 592	759 036	759 036	759 036	759 036	759 036	1 809 036	1 321 536	3 659 036
Różnica w wydatkach na inwestycje, na skutek wprowadzenia programu naprawczego	3 954 933	4 166 223	4 289 354	4 415 564	4 544 929	4 672 224	3 752 575	4 373 553	2 172 735
Skumulowana różnica w wydatkach na inwestycje, na skutek wprowadzenia programu naprawczego	3 954 933	8 121 156	12 410 510	16 826 074	21 371 003	26 043 228	29 795 802	34 169 356	36 342 091

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

Tabela 18. Oszacowane efekty finansowe oszczędności w wydatkach osobowych (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hipotezyczna wartość wydatków osobowych, bez uwzględniania programu naprawczego (wzrost wynagrodzeń o 1% powyżej inflacji i 1,1% w oświacie)	31 471 436	32 517 232	33 663 465	34 850 102	36 078 568	37 313 898	38 591 526	39 912 900	41 279 517
Wartość wydatków osobowych, z uwzględnieniem programu naprawczego	29 820 622	30 334 689	30 892 236	31 809 348	32 787 598	33 743 475	34 757 733	35 914 742	37 197 732
Różnica w wydatkach na wynagrodzenia i składkach od nich naliczanych na skutek wprowadzenia planu naprawczego	1 650 814	2 182 543	2 771 229	3 040 754	3 290 970	3 570 423	3 833 793	3 998 158	4 081 785
Skumulowana różnica w wydatkach na wynagrodzenia i składkach od nich naliczanych na skutek wprowadzenia planu naprawczego	1 650 814	3 833 357	6 604 585	9 645 339	12 936 309	16 506 732	20 340 525	24 338 683	28 420 468

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

Tabela 19. Oszacowane efekty finansowe oszczędności w wydatkach rzeczowych (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wartość wydatków w przypadku braku wprowadzenia oszczędności (wydatki wyłącznie w paragrafach, w których dokonywano oszczędności, w działach 600, 801, 921, 926)	1 006 614	1 029 766	1 055 510	1 081 898	1 108 946	1 135 560	1 162 814	1 190 721	1 219 299
Wartość wydatków z uwzględnieniem programu naprawczego (wydatki wyłącznie w paragrafach, w których dokonywano oszczędności, w działach 600, 801, 921, 926)	421 050	430 734	441 503	452 540	463 854	474 986	486 386	498 059	510 012
Wartość oszczędności w wydatkach rzeczowych na skutek wprowadzenia programu naprawczego	585 564	599 032	614 008	629 358	645 092	660 574	676 428	692 662	709 286
Skumulowana wartość oszczędności na skutek wprowadzenia programu naprawczego	585 564	1 184 596	1 798 604	2 427 962	3 073 054	3 733 628	4 410 056	5 102 718	5 812 004

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

Tabela 20. Podsumowanie efektów finansowych programu naprawczego (dane w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wzrost dochodów ze sprzedaży majątku (ośrodek wypożyczynkowy w Białej)	1 500 000	2 000 000	0	0	0	0	0	0	0
Wzrost dochodów z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o.	1 680 000	1 721 400	1 767 435	1 814 621	1 862 986	1 910 578	1 959 312	2 009 215	2 060 317
Zmniejszenie wydatków na remonty	329 496	821 495	1 068 893	987 782	476 067	643 780	659 007	691 543	-183 756
Zmniejszenie wydatków na inwestycje (majątkowych)	3 954 933	4 166 223	4 289 354	4 415 564	4 544 929	4 672 224	3 752 575	4 373 553	2 172 735
Oszczędności w wydatkach osobowych	1 650 814	2 182 543	2 771 229	3 040 754	3 290 970	3 570 423	3 833 793	3 998 158	4 081 785
Oszczędności w wydatkach rzeczowych	585 564	599 032	614 008	629 358	645 092	660 574	676 428	692 662	709 286
Razem	9 700 807	11 490 693	10 510 919	10 888 079	10 820 044	11 457 579	10 881 114	11 765 132	8 840 368
Razem - skumulowane efekty programu naprawczego	9 700 807	21 191 500	31 702 419	42 590 498	53 410 541	64 868 120	75 749 235	87 514 366	96 354 734

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

6 Uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego

Działania związane z redukcją wydatków (remontowych, inwestycyjnych, osobowych i rzeczowych) stanowią podstawę planu naprawczego - dają aż 76,1 mln zł oszczędności do roku 2021, co stanowi 79% efektów programu naprawczego.

Działania te są podejmowane w celu zapewnienia możliwości obsługi zaciągniętych przez Powiat zobowiązań. Są to działania najłatwiejsze do przeprowadzenia od strony formalnoprawnej (uchwałą Rady Powiatu/ decyzją kierowników podległych jednostek), dające stuprocentową pewność powodzenia (redukcji wydatków) oraz dające efekty natychmiast po wprowadzeniu. Dodatkowo, nie bez znaczenia jest fakt, że założone niewielkie wydatki na inwestycje lub remonty ze środków własnych mogą być wkładem własnym do projektów dofinansowanych z krajowych funduszy centralnych, wojewódzkich lub ze środków z UE. Oznacza to, że oszczędności założone w programie naprawczym nie muszą być aż tak dotkliwe dla mieszkańców Powiatu, jak wynikałoby to z założeń przyjętych do prognozy finansowej.

Dwa pozostałe działania będą trudniejsze do przeprowadzenia. Można założyć, że Powiat, jako właściciel większości udziałów w Szpitalu Tucholskim Sp. z o.o. wynegocjuje zakładane stawki czynszu, jednak należy pamiętać, że na sytuację finansową Szpitala (a tym samym możliwość opłacania czynszu) będzie między innymi wpływać rozdział środków przez NFZ. Także sprzedaż ośrodka w Białej nie do końca jest zależna od Władz Powiatu, bowiem będzie częściowo zależeć od sytuacji finansowej Hufca ZHP. W związku z powyższym, program naprawczy został tak skonstruowany, aby działania naprawcze na które Władze Powiatu mają mniejszy wpływ, decydowały o najwyżej 1/4 efektów programu (w założonym programie decydują o 21% efektów).

7 Prognoza budżetu Powiatu Tucholskiego do roku 2021

7.1 Założenia przyjęte do prognozy budżetu

Prognozę budżetu Powiatu Tucholskiego sporządzono w układzie rocznym do roku 2021. Horyzont okresu prognozy został określony na podstawie horyzontu spłaty ostatniej raty pożyczki preferencyjnej z budżetu państwa.

Podstawą do prognozy był projekt uchwały budżetowej, która zostanie poddana pod głosowanie na sesji Rady Powiatu w dniu 28.09.2012 r. oraz założenia do programu naprawczego na lata 2013 - 2021, sformułowane przez Przedstawicieli Powiatu. Szczegóły przyjętych założeń oraz wyniki prognozy zaprezentowano poniżej.

7.1.1 Założenia makroekonomiczne

Dla potrzeb prognozy przyjęto następujące założenia makroekonomiczne:

- zakładany wskaźnik inflacji, wzrostu PKB, tempa wzrostu wynagrodzeń w gospodarce oraz operacji otwartego rynku przyjęto na podstawie dokumentu "Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja - Wrzesień 2012", wydane przez Ministra Finansów, w dniu 12 września 2012 r.¹, z uwzględnieniem następujących wyjątków:
 - we wskazanym dokumencie prognozę wartości średnich wynagrodzeń podano tylko do roku 2016; na podstawie opublikowanych prognoz oszacowano coroczne tempo wzrostu wynagrodzeń do 2016 r., po czym dla kolejnych lat przyjęto założenie o tempie wzrostu wynagrodzeń na poziomie średnim z lat 2013 - 2016;
 - rentowność operacji otwartego rynku po roku 2016 przyjęto dla potrzeb prognozy na poziomie z 2016 r.
- prognozę ludności Powiatu w grupach wiekowych przyjęto na podstawie prognoz opublikowanych przez GUS²;
- udziały Powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych w 2012 r. przyjęto zgodnie z art. 5 ust 2 i art. 5 ust 3 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2003 r. Nr 203 poz. 1966), czyli 10,25% w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i 1,40% w przypadku udziału w podatku dochodowym od osób prawnych; założono, że w kolejnych latach prognozy, udziały te będą na takim samym poziomie jak w 2012 r.
- efektywną stopę podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na podstawie danych opublikowanych przez Ministerstwo Finansów³ za 2011 r.;

¹ dokument jest dostępny na stronach

<http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=6&dzial=4562&id=255163&typ=news>

² prognoza jest dostępna na stronach http://www.stat.gov.pl/gus/5840_11752_PLK_HTML.htm

³ "Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2011 rok", Departament Podatków Dochodowych, Warszawa, sierpień 2012 r., str. 10; dokument jest dostępny na stronie <http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=3&dzial=149&id=310580>

założono, że w całym okresie prognozy efektywna stawka podatku pozostanie na poziomie z 2011 r.;

- stopę podatku dochodowego od osób prawnych w 2012 r. przyjęto na poziomie określonym w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. 1992 nr 21 poz. 86 z późn. zm.), czyli 19%; założono, że w latach 2013 – 2021 stopa podatku dochodowego od osób prawnych pozostanie na poziomie z 2012 r.;
- założono, że w całym okresie prognozy, proporcje pomiędzy stopami WIBOR 6M WIBOR 3M i WIBOR 1M, rentownością bonów skarbowych 52 tyg. a rentownością operacji otwartego rynku będą na poziomie z 2012 r.; stopy WIBOR dla 2012 r. oszacowano na podstawie danych publikowanych na stronach <http://www.money.pl/pieniadze/depozyty/srednia/>; przyjęto założenie, że stopy te w całym 2012 r. będą się kształtować poziomem średnim z okresu 1.01.2012 - 15.09.2012; średnią rentowność 52 tyg. bonów dla 2012 r. przyjęto na podstawie rentowności bonów sprzedawanych na przetargu w dniu 26.03.2012 r.⁴.

⁴ <http://www.mofnet.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=724&id=69875&typ=news>

Tabela 21. Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy budżetu

Nazwa parametru	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stopa inflacji	4,00%	2,70%	2,30%	2,50%	2,50%	2,50%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Stopa wzrostu PKB	2,50%	2,20%	2,50%	3,50%	4,00%	3,90%	3,80%	3,50%	3,40%	3,20%
Zakładany udział powiatów w podatku od osób prawnych	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%
Zakładany udział powiatów w podatku od osób fizycznych	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%	10,25%
Zakładana zmiana realnych wynagrodzeń - w gospodarce narodowej	0,40%	1,84%	2,25%	2,63%	3,00%	2,43%	2,43%	2,43%	2,43%	2,43%
Zakładana efektywna stopa podatku dochodowego od osób fizycznych	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%	15,19%
Zakładana stawka podatku dochodowego od osób prawnych	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%	19,00%
Zakładane stopy procentowe operacji otwartego rynku	4,66%	4,36%	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%	4,25%
WIBOR 6M	5,05%	4,72%	4,60%	4,60%	4,60%	4,60%	4,60%	4,60%	4,60%	4,60%
WIBOR 3M	5,03%	4,70%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%
WIBOR 1M	4,82%	4,51%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%
Średnia rentowność 52 tyg. bonów skarbowych	4,47%	4,18%	4,08%	4,08%	4,08%	4,08%	4,08%	4,08%	4,08%	4,08%

Źródło:

opracowanie własne na podstawie "Wytucznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.
Aktualizacja - Wrzesień 2012" / obowiązujące przepisy prawne/ notowania stóp procentowych/

Tabela 22. Założenia demograficzne przyjęte do prognozy budżetu

Przedział wiekowy	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zakładana liczba mieszkańców Powiatu, w tym:	47 612	47 654	47 701	47 724	47 743	47 741	47 750	47 730	47 718	47 671
0-6 lat	3 902	3 942	3 959	3 955	3 940	3 911	3 871	3 818	3 760	3 689
7-17 lat	6 344	6 200	6 096	6 043	6 029	6 040	6 088	6 113	6 149	6 211
18-59/64 lat	30 255	30 196	30 076	29 843	29 537	29 241	28 938	28 665	28 393	28 095
powyżej 60/65 lat	7 111	7 316	7 570	7 883	8 237	8 549	8 853	9 134	9 416	9 676

Źródło: dane GUS

7.1.2 Założenia dotyczące dochodów i wydatków budżetu

Prognozę budżetu Powiatu Tucholskiego sporządzono w układzie rocznym. Podstawą do prognozy był projekt uchwały, który zostanie uchwalony na sesji Rady Powiatu w dniu 28.09.2012 r.

Dochody i wydatki w latach 2012 – 2021 prognozowano w następujący sposób:

1. Prognoza dochodów:

- a. Założono, że dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych będą się zwiększać w tempie wzrostu PKB (przy założeniu stałego udziału Powiatu w dochodach z tego tytułu na poziomie 1,40%).
- b. Założono, że dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych będą się zmieniać zgodnie z przyjętym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń (przy założeniu stałego udziału Powiatu w dochodach z tego tytułu na poziomie 10,25% i stałego poziomu efektywnej stopy opodatkowania) oraz w proporcji do zmiany liczby ludności w wieku produkcyjnym.
- c. Dochody związane z realizacją projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków UE na 2012 r. przyjęto zgodnie z uchwałą budżetową. W kolejnych latach dochody te przyjęto zgodnie z podpisanymi umowami. Szczegółowe zestawienie zaprezentowano w tabeli.

Tabela 23. Prognozowane dochody i wydatki związane z realizacją projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków UE po 2012 r.

	2013	2014	Razem
<u>Działanie: "COMENIUS", tytuł projektu: "Uczenie się przez całe życie", rozdział 80195</u>			
Środki z budżetu krajowego	0	0	0
Środki z budżetu UE (dochody/ wydatki)	31 000	0	31 000
Razem	31 000	0	31 000
<u>Program: POKL, priorytet: VI "Rynek pracy otwarty dla wszystkich", działanie: 6.2 "Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia", tytuł projektu: "Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko - pomorskiego", rozdział 85333</u>			
Środki z budżetu krajowego	140 512	3 150	143 662
Środki z budżetu UE (dochody/ wydatki)	796 236	17 850	814 086
Razem	936 748	21 000	957 748
<u>Program: POKL, priorytet: IX "Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach", działanie: 9.2 "Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego", tytuł projektu: "Uczeń zawodowiec - gwarancją sukcesu", rozdział 85395</u>			
Środki z budżetu krajowego	18 483	0	18 483
Środki z budżetu UE (dochody/ wydatki)	104 737	0	104 737
Razem	123 220	0	123 220
<u>Podsumowanie dochodów i wydatków z projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków UE</u>			
Środki z budżetu krajowego	158 995	3 150	162 145
Środki z budżetu UE (dochody/ wydatki)	931 973	17 850	949 823
Razem	1 090 968	21 000	1 111 968

Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Tucholskiego

Ponadto w dochodach ze środków UE w 2013 r. uwzględniono dochody z dotacji, które nie wpłynęły w 2012 r., czyli

- ✓ dochody bieżące w kwocie 140 tys. zł, w tym 40 tys. zł w dziale 630 i 100 tys. zł w dziale 900.
 - ✓ dochody majątkowe w kwocie 1 960 tys. zł, w tym 1269 tys. zł w dziale 630, 554 tys. zł w dziale 851 i 137 tys. zł w dziale 900.
- d. Dochody majątkowe na 2012 r. przyjęto w kwocie zapisanej w projekcie uchwały budżetowej. Dla kolejnych lat w dochodach majątkowych, oprócz wspomnianych dotacji ze środków UE, zaprognozowano następujące dochody:
- ✓ ze sprzedaży ośrodka wypoczynkowego w Białej - w kwocie 3 500 tys. zł, przy czym wpływ z tego tytułu zaprognozowano na dwa lata: w 2013 r. 1 500 tys. zł i w 2014 r. 2 000 tys. zł (szczegóły opisano w poprzedniej części dokumentu);
 - ✓ dla celów prognozy przyjęto założenie, że dochody z tego tytułu wyniosą w latach 2013 - 2014 po 80 tys. zł (corocznie); w kolejnych latach założono wyższe dochody z tego tytułu - 700 tys. zł w 2015 r. i po 350 tys. zł corocznie w latach 2016 - 2021; łączna wartość dochodów ze sprzedaży pozostałych składników majątku w okresie prognozy wyniesie 2 960 tys. zł;
 - ✓ ze sprzedaży składników majątku w dziale 600 - zaprognozowano je na podstawie dochodów 2012 r. (5,5 tys. zł) z uwzględnieniem wskaźnika inflacji.
- e. Wpływy za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości przyjęto w kwocie wynikającej z prognozy 2012 r.
- f. Wpływy z najmu i dzierżawy oszacowano na podstawie planowanych dochodów w 2012 r., z uwzględnieniem ich inflacyjnego wzrostu w kolejnych okresach prognozy; od zasady tej zastosowano jeden wyjątek -- dochody z czynszu płaconego przez Szpital Tucholski Sp. z o.o. podniesiono w 2013 r. do kwoty 1 800 tys. zł netto - w kolejnych latach założono waloryzację czynszu o wskaźnik inflacji.
- g. Założono, że dochody z subwencji oświatowej będą się zmieniać stosownie do liczby mieszkańców Powiatu w wieku szkolnym, zakładanego tempa wzrostu wynagrodzeń w oświacie (przedstawionego w dalszej części dokumentu) oraz struktury wydatków w oświacie (relacja wydatków na wynagrodzenia i pochodne do wydatków ogółem - na podstawie prognozowanej struktury w 2012 r.; od zasady tej zastosowano dwa wyjątki:
- ✓ z szacunków Przedstawicieli Powiatu wynika, że możliwe będzie uzyskanie wyższej subwencji (o ok. 1 018 tys. zł) na skutek wyższej liczby sprzężeń - zwiększy się liczba uczniów przeliczeniowych, wynikająca z większej liczby orzeczeń na sprzężenia, upośledzenia w stopniu lekkim oraz orzeczeń niedostosowań społecznych i zagrożeń społecznych; przewiduje się także wzrost liczby uczniów w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego;

- ✓ w subwencji na 2012 r. uwzględniono jednorazowe dochody w kwocie 518 tys. zł, z przeznaczeniem na wsparcie szkół w likwidacji skutków zalania; w kolejnych latach prognozy nie zakładano dochodów z tego tytułu.
 - h. Dla pozostałych dochodów przyjęto ich inflacyjny wzrost w całym okresie prognozy.
2. Wydatki prognozowano w następujący sposób:
- a. wydatki na wynagrodzenia prognozowano w następujący sposób:
 - ✓ wzrost wydatków na wynagrodzenia w oświacie w 2013 r. przyjęto na poziomie o 1,1% powyżej inflacji (przy prognozowanej inflacji na poziomie 2,7% oznacza to wzrost o 3,8%, czyli zgodnie z założeniami rządowymi); założono, że w kolejnych latach prognozy, wydatki na wynagrodzenia w oświacie będą wzrastać o 1,1% powyżej wskaźnika inflacji;
 - ✓ uwzględniono skutki programu naprawczego, opisane w poprzedniej części dokumentu.
 - b. Wydatki na ubezpieczenia społeczne i świadczenia na rzecz pracowników zaprognozowano stosownie do zmian w poziomie wydatków na wynagrodzenia.
 - c. W wydatkach majątkowych uwzględniono:
 - ✓ spłatę wierzytelności przejętych ze Szpitala - harmonogram spłat przyjęto zgodnie z zawartą umową - szczegóły dotyczące tej wierzytelności przedstawia Tabela 9 na stronie 13; ostatnia rata zostanie spłacona w 2024 r, czyli po okresie obowiązywania programu naprawczego;
 - ✓ spłatę rat leasingowych, zgodnie z podpisaną umową;
 - ✓ wydatki majątkowe w kwocie 1 050 tys. zł w 2019 r., 500 tys. zł w 2020 r. i 2 900 tys. zł w 2021 r.; do roku 2019, na skutek konieczności kontroli wydatków, w Powiecie nie będą ponoszone wydatki majątkowe ze środków własnych; należy zwrócić uwagę, że program naprawczy zakłada ponoszenie wydatków majątkowych wyłącznie ze środków własnych; nie zakładano wydatków majątkowych ze środków otrzymanych od innych JST i z budżetu państwa, ponieważ na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu nie było podpisanych stosownych umów, gwarantujących otrzymanie takich środków; w ostatnich latach Powiat uzyskiwał jednak dochody majątkowe z tych źródeł, co pozwala sądzić, że w kolejnych latach może mieć miejsce podobna sytuacja; w związku z powyższym, przyjęty na potrzeby programu naprawczego poziom wydatków majątkowych należy traktować jako minimalny.
 - d. W wydatkach związanych z obsługą długu uwzględniono odsetki oszacowane na podstawie wartości kredytów i wyemitowanych obligacji i stóp procentowych - oddzielnie dla każdego kredytu i obligacji. Dodatkowo, w wydatkach tych uwzględniono odsetki od pożyczki preferencyjnej z budżetu państwa.

- e. Wydatki związane z realizacją projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków UE na 2012 r. przyjęto zgodnie z uchwałą budżetową. W kolejnych latach wydatki te przyjęto zgodnie z podpisanymi umowami. Zestawienie wartości wydatków finansowanych ze środków UE oraz wydatków ze środków krajowych, związanych z wydatkami finansowanymi ze środków UE, przedstawia Tabela 23 na stronie 33.
- f. Wydatki na remonty finansowane ze środków krajowych (innych niż finansowane z funduszy UE) w latach 2013 - 2020 oszacowano na podstawie planowanych wydatków w 2012 r., z uwzględnieniem waloryzacji o wskaźnik inflacji; od reguły tej zastosowano następujące wyjątki:
 - ✓ wydatki na remonty w dziale 801 (oświata i wychowanie) zmniejszono w 2013 r. o 1 150 tys. zł w stosunku do 2012 r.; w kolejnych latach, obniżony poziom wydatków waloryzowano zgodnie z założonym wskaźnikiem inflacji; należy zaznaczyć, że w 2012 r. planowana wartość wydatków remontowych w oświacie jest znacząco wyższa niż w latach poprzednich; przyczyną tego stanu rzeczy jest zalanie dwóch budynków szkolnych w czerwcu 2012 r.; na usuwanie zniszczeń Powiat otrzymał subwencję w kwocie 518 tys. zł, a dodatkowe 467 tys. zł przeznaczył na ten cel z własnych środków; w kolejnych latach nie zakładano dochodów z tego tytułu, w związku z czym założono także redukcję wydatków;
 - ✓ wydatki remontowe w dziale 600 były prognozowane na miarę możliwości budżetu; łączna wartość wydatków remontowych w tym dziale wynosi w latach 2013 - 2021 nieco ponad 13 545 tys. zł i waha się od 2507 tys. zł w 2021 r. do 942 tys. zł w 2015 r.;
- g. Wydatki rzeczowe (dotacje) zmniejszono zgodnie z założeniami wynikającymi z założeń programu naprawczego (opisane w poprzedniej części dokumentu).
- h. Pozostałe wydatki rzeczowe w oświacie zredukowano w 2013 r. o 450 tys. zł w porównaniu z 2012 r.; zredukowaną wartość wydatków w kolejnych okresach prognozy waloryzowano o wskaźnik inflacji.
- i. Dla pozostałych wydatków przyjęto ich inflacyjny wzrost w całym okresie prognozy.

7.1.3 Założenia dotyczące przychodów i rozchodów budżetu

7.1.3.1 Przychody budżetu Powiatu

Dla potrzeb prognozy przyjęto założenie, że pod koniec 2012 r. Powiatowi zostanie udzielona pożyczka preferencyjna z budżetu państwa. **Wartość tej pożyczki oszacowano na 7 918 388,39 zł** - na podstawie planowanego deficytu na 2012 r. w kwocie 7 184 841,75 zł oraz planowanych rozchodów od dnia 28.09.2012 do dnia 31.12.2012 r., na spłatę których brakuje środków w kwocie 733 546,64 zł.

Otrzymanie pożyczki w ww wysokości jest warunkiem utrzymania płynności przez Powiat i wypłaty wszystkich zobowiązań, w tym związanych z wypłatą wynagrodzeń.

Założono, że pożyczka ta będzie oprocentowana na poziomie 3% rocznie i zostanie spłacona w 9 rocznych ratach, w latach 2013 - 2021, w tym:

- w latach 2013 - 2015 roczne raty wyniosą po 240 000,00 zł;
- w latach 2016 - 2017 roczne raty wyniosą po 360 000,00 zł;
- w latach 2018 - 2019 roczne raty wyniosą po 1 080 000,00 zł;
- w roku 2020 rata wyniesie 3 240 000,00 zł;
- w roku 2021 rata wyniesie 1 078 388,39 zł;

7.1.3.2 Rozchody budżetu Powiatu

Do rozchodów budżetu Powiatu zaliczono wydatki na obsługę obecnie zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji - warunki obsługi tych zobowiązań przedstawia Tabela 9 na stronie 13) oraz pożyczki preferencyjnej z budżetu państwa. Harmonogramy spłat przyjęto zgodnie z zawartymi umowami.

7.2 Wyniki prognozy budżetu

Przy przyjętych założeniach, do roku 2020 budżet Powiatu nie będzie spełniać warunku określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, a w 2012 r. nie będzie spełniać warunku określonego w art. 242 ust. 1 ustawy. Jeśli Powiatowi zostanie udzielona pożyczka z budżetu państwa na opisanych w poprzedniej części dokumentu warunkach, zgodnie z art. 224 ustawy o finansach publicznych, wówczas na podstawie art. 224 ust. 1 pkt. 2b), zasady określone w art. 242 – 244 muszą być zachowane dopiero na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki, czyli w 2021 r. Oznacza to, że **w przypadku udzielenia Powiatowi pożyczki zgodnie z art. 224 ustawy o finansach publicznych, w każdym z lat prognozy, budżet Powiatu będzie spełniać wymogi określone przepisami prawa.**

Tabela 24. Podsumowanie wyników prognozy budżetu Powiatu Tucholskiego do roku 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody bieżące	45 874 953	48 737 164	48 804 945	50 188 478	51 793 449	53 428 153	55 064 819	56 753 437	58 558 060	60 486 554
Dochody majątkowe	7 758 695	3 546 004	2 086 142	706 295	356 453	356 614	356 773	356 935	357 102	357 272
Razem dochody budżetu	53 633 648	52 283 168	50 891 087	50 894 774	52 149 902	53 784 767	55 421 592	57 110 372	58 915 162	60 843 826
Wydatki bieżące	49 175 218	47 366 669	46 267 194	46 590 553	47 725 681	49 360 546	50 277 371	51 416 151	52 353 568	54 801 250
Wydatki majątkowe	11 643 273	859 592	759 036	759 036	759 036	759 036	759 036	1 809 036	1 321 536	3 659 036
Razem wydatki budżetu	60 818 490	48 226 261	47 026 230	47 349 589	48 484 717	50 119 583	51 036 407	53 225 187	53 675 104	58 460 286
Saldo budżetu	-7 184 842	4 056 907	3 864 857	3 545 185	3 665 185	3 665 185	4 385 185	3 885 185	5 240 058	2 383 540
Przychody budżetu, w tym:	11 218 388	0	0	0	0	0	0	0	0	0
wolne środki i nadwyżka z lat ubiegłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pożyczka preferencyjna z budżetu państwa	7 918 388	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe kredyty i pożyczki	3 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozchody budżetu	4 033 547	4 056 907	3 864 857	3 545 185	3 665 185	3 665 185	4 385 185	3 885 185	5 240 058	2 383 540
Saldo budżetu + przychody - rozchody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obsługa zadłużenia/ dochody Powiatu	12,45%	12,75%	12,12%	11,00%	10,50%	9,73%	10,29%	8,67%	9,63%	4,30%
Maksymalny wskaźnik obsługi zadłużenia zgodnie z art. 243 uofp	3,35%	0,56%	2,34%	2,91%	7,73%	8,68%	8,39%	8,66%	9,16%	10,13%
Spełnia/ nie spełnia warunku z art. 243 uofp	nd	nd	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Nie spełnia art. 243	Spełnia art. 243
Zadłużenie/ dochody Powiatu	81,96%	74,67%	67,63%	59,17%	49,26%	39,53%	29,09%	20,09%	9,29%	3,84%
Dochody bieżące - wydatki bieżące	-3 300 264	1 370 495	2 537 751	3 597 925	4 067 768	4 067 607	4 787 448	5 337 285	6 204 492	5 685 304

Źródło: Analizy własne na podstawie założeń Zarządu Powiatu Tucholskiego

8 Spis załączników, tabel i rysunków

8.1 Spis załączników

Załącznik nr 1 Prognoza budżetu Powiatu Tucholskiego

8.2 Spis tabel

TABELA 1.	DOCHODY I WYDATKI POWIATU W LATACH 2009 – 2011 I W I PÓŁROCZU 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	6
TABELA 2.	DOCHODY I WYDATKI POWIATU W LATACH 2009 – 2011 ORAZ W I POŁOWIE 2012 R., W PODZIALE NA BIEŻĄCE I MAJĄTKOWE (DANE W TYS. ZŁ)	6
TABELA 3.	GŁÓWNE ŹRÓDŁA DOCHODÓW POWIATU W LATACH 2009 – 2011 I W I PÓŁROCZU 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	7
TABELA 4.	ZESTAWIENIE DOCHODÓW POWIATU WEDŁUG DZIAŁÓW, W LATACH 2009 – 2011 I W I PÓŁROCZU 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	9
TABELA 5.	GŁÓWNE KIERUNKI WYDATKÓW POWIATU W LATACH 2009 – 2011 I W I POŁOWIE 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	9
TABELA 6.	ZESTAWIENIE WYDATKÓW POWIATU WEDŁUG DZIAŁÓW, W LATACH 2009 – 2011 ORAZ W I POŁOWIE 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	10
TABELA 7.	DOCHODY, WYDATKI ORAZ PRZYCHODY I ROZCHODY POWIATU, W LATACH 2009 – 2011 I W I PÓŁROCZU 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	11
TABELA 8.	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ POWIATU Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, WYEMITOWANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I UDZIELONYCH PORĘCZEŃ NA KONIEC LAT 2009 – 2011 I NA KONIEC I PÓŁROCZA 2012 R. ORAZ WYDATKI NA OBSŁUGĘ TYCH ZOBOWIĄZAŃ W LATACH 2009 – 2011 I W I PÓŁROCZU 2012 R. (DANE W TYS. ZŁ)	12
TABELA 9.	DŁUG POWIATU NA DZIEŃ 30.06.2012 R. I NA DZIEŃ 12.09.2012 R.	13
TABELA 10.	ZESTAWIENIE PORĘCZEŃ POWIATU NA DZIEŃ 30.06.2012 R. I NA DZIEŃ 12.09.2012 R.	14
TABELA 11.	WARTOŚĆ PROGNOZOWANYCH WYDATKÓW REMONTOWYCH POWIATU DO ROKU 2021 (DANE W TYS. ZŁ)	17
TABELA 12.	PLANOWANE OSZCZĘDNOŚCI W WYDATKACH OSOBOWYCH (DANE W TYS. ZŁ, W CENACH Z 2012 R.)	19
TABELA 13.	HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH	21
TABELA 14.	WYDATKI INWESTYCYJNE POWIATU W LATACH 2009 – 2012 (DANE W ZŁ)	24
TABELA 15.	OSZACOWANE EFEKTY WZROSTU DOCHODÓW Z CZYNYSZU PŁACONEGO PRZEZ SZPITAL TUCHOLSKI SP. Z O.O. (DANE W ZŁ)	26
TABELA 16.	OSZACOWANE EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW NA REMONTY (DANE W ZŁ)	26
TABELA 17.	OSZACOWANE EFEKTY FINANSOWE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW NA INWESTYCJE (DANE W ZŁ)	27
TABELA 18.	OSZACOWANE EFEKTY FINANSOWE OSZCZĘDNOŚCI W WYDATKACH OSOBOWYCH (DANE W ZŁ)	27
TABELA 19.	OSZACOWANE EFEKTY FINANSOWE OSZCZĘDNOŚCI W WYDATKACH RZECZOWYCH (DANE W ZŁ)	28
TABELA 20.	PODSUMOWANIE EFEKTÓW FINANSOWYCH PROGRAMU NAPRAWCZEGO (DANE W ZŁ)	28
TABELA 21.	ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE DO PROGNOZY BUDŻETU	32
TABELA 22.	ZAŁOŻENIA DEMOGRAFICZNE PRZYJĘTE DO PROGNOZY BUDŻETU	32
TABELA 23.	PROGNOZOWANE DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTÓW FINANSOWANYCH I WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UE PO 2012 R.	33
TABELA 24.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW PROGNOZY BUDŻETU POWIATU TUCHOLSKIEGO DO ROKU 2021	38

8.3 Spis rysunków

RYСУNEK 1.	STRUKTURA DOCHODÓW POWIATU W 2011 R.	8
RYСУNEK 2.	STRUKTURA WYDATKÓW POWIATU W 2011 R.	10

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Miś